

Förslag till stipendiater för 2009

1 – Hovermo gårdsmuseum

(www.jansir.se/vigge/hovermo%20sidan.htm)

På den gård som i Hovermo ligger vid Hovermoåns utlopp i Storsjön gör ån en sista rejäl nivå-sänkning i form av ett vattenfall. Här har således förutsättningar funnits att utnyttja vattnet. Så har även skett: bröderna Folke och Yngve Erikssons anfäder byggde på platsen upp en kvarn, ett sågverk och ett elektricitetsverk. Det sist nämnda är från 1918, alltjämt i drift och torde vara ett av Jämtlands äldsta i privat regi.

Sågverket har upprustats. Den gamla kvarnen har bevarats, och hyser numera en stor mängd föremål, inte minst maskiner och redskap, från det tidigare agrara samhället. Samlingarna väckte omsider Läns museets intresse, och har numera katalogiserats.

Gårdens samlingar och elverket, samlat till ett gårdsmuseum, har på senare år gjorts tillgängligt för allmänheten.

*Birgitta Fjellström, Karl-Eric Ericson,
Karin Alsén Reimer*

2 – Flottningsmuseet i Laxviken

Under sin yrkesverksamma tid arbetade Folke Boogh i Laxviken som uppsyningsman över timmerflottningen i Hotagssjön och resten av detta sjösystem ända upp till Norge. Han fick härigenom en utomordentlig insikt i allt som har med flottning att göra.

Efter pensioneringen har hans intresse för verksamheten tagit sig uttryck i att makarna Boogh på sin gårds fausjell har låtit inreda ett museum avseende flottningsverksamheten – det finns kuriöst nog även en hel del handlingar rörande flottning i Ljungan -, med tillhörande redskap, allt synnerligen välordnat och pedagogiskt arrangerat. Här bereds allmänheten tillträde, och museet används ofta och flitigt även för andra ändamål, såsom filmvisning och andra samkväm. Gården och platsen har härigenom blivit en väsentlig samlingspunkt för byn.

Stefan Halvarsson

3 – Tångeråsen-Gärde byalag

(www.tangerasen-garde.se)

Tångeråsen-Gärde byalag omfattar följande byar: Tångeråsen, Gärde, Valla, Kävåsen, Oxböle samt Lien.

Dessa mål har byalaget:

1. Samarbete mellan byar för bygdens bästa
2. Öppenhet för nyinflyttat folk och få, samt att verka för nyinflyttning
3. Gynnande av i första hand företagare från bygden
4. Att alltid hjälpas åt och stödja varandra
5. Försöka få en ungdomsvänlig och barnvänlig miljö
6. Sträva efter en atmosfär befriad från missunnsamhet, avundsjuka och misstänksamhet mot varandra

Byalaget har under flera somrar framfört kritikerrosade föreställningar i form av friluftsteater, den senaste "Gudars skymning" 2008. Tidigare har man spelat "Pilgrim på vift" och "Väsen på villovägar".

Elin Sandelius skriver manus till spelen och regisserar. Staffan Eriksson skriver texter och gör musik. Andra syr kläder o.s.v.

Byborna ställer upp och hjälper till med det de kan med allt arbete runt spelet.

Alla i byalaget jobbar ideellt. All vinst går tillbaka till byn, t.ex. underhåll av bygdegården och andra projekt till gagn för bygden.

Roger Jönsson är ordförande i byalaget.

May Beckman

4 – Härjedalens fjällmuseum i Funäsdalen

(www.fjallmuseet.se)

Härjedalens Fjällmuseum utsett till ett av Europas bästa! Specialrekommendation i Pisa i tävlingen The European Museum of the Year Award 2001". Knacka på dörren och kliv in i en av Sveriges äldsta samlingar i ett av Sveriges modernaste museer!

Museibyggnaden, i säregen Härjedalsstil, reser sig under det mäktiga Funäsdalsberget. Exteriören är nästan lika spännande som interiören.

Barnens favorit är den "Hemliga gången" När du klättrar genom småfolkets värld upp till säterstugan (Lekstugan) förflyttas du 100 år tillbaka i tiden. Här finns sjön, som alltid bjuder på napp! Kor, som behöver mjölkas och barn, som ska skötas medan elden hålls vid liv.

I anslutning till Museet ligger "Fornminnesparken" som bjuder dig på en vandring mellan hus ända från 1500 talets Härjedalen. Parken är öppen året runt men lever upp under sommarsäsongen. Där ordnas spännande aktiviteter och nya utställningar för barn och vuxna. Upplev 1940 talets märkliga kast mellan förnöjsamhet, glädje, sorg och förundran inför den nya tiden.

Lars Nilsson

Det är vi som styr och ställer i Gillet:

Ordförande Ando Sundelin (32 87 07) e-post: asundelin@telia.com, Vice ordförande Stefan Halvarsson (46 80 65) e-post: stefan.halvarsson@skatteverket.se, Sekreterare Bertil Segerström (46 16 18) e-post: bs@irfu.se, Skattmästare Kåre Lind (21 48 10) e-post: byggkare@stormen.se, Gillevärd Elisabet Eriksson (42 96 16) e-post: 018429616@bredband.net

JH postgiro: 39 30 09-6

Verksamhetsberättelse för år 2008

Styrelsen har sedan årsmötet utgjorts av Ando Sundelin, ordförande, Stefan Halvarsson, vice ordförande, Bertil Segerström, sekreterare, Kåre Lind, kassaförvaltare samt Elisabet Eriksson, gillevärd. Valberedningen har bestått av Ingvar Ekerby, sammankallande, och Bengt Hjelm med Judith Lefvert som suppleant. Ordinarie revisorer har varit Sune Ahlinder och Karl Eric Ericson med Sigurd Wallén som suppleant.

Under året har styrelsen haft fyra protokollförda möten.

Årsmötet ägde rum den 12 mars på Ångströmlaboratoriet, där sedvanliga förhandlingar vidtog, taktfast ledda av årsmötesordstyrarn Hans Alsén, varefter aftnens gäst Gudrun Thomasson Ek från Mittådalens sameby höll ett föredrag om förändringar inom det samiska samhället och tillhandahöll det dryga femtiotalet församlade jämtländsk buffé med bl.a. kallrökt reninnanlår och fisk från Börtnan.

Nästa begivenhet blev vårmötet på Kaplansgården i Gamla Upsala den 22 maj. Staffan Sandler, med rötter i Fåker, föredrog ett ämne han väl behärskar, nämligen att tala om sitt eget liv och sin konst. Han hade även medfört ett antal tavlor ur sin rikhaltiga produktion av oljemålningar; ett av konstverken lottades ut, därmed bidragande till att i än högre grad förhöja kvalitén på högvinsterna. Antalet deltagare uppgick till 38.

På Kamratgården i Bergsbrunna blev det Surströmming den 27 september, med 41 deltagare. HP Burman svarade a cappella för en stor del av underhållningen, med framförande av bl.a. e Jamtlannstaus. Från scenen uppspelade Ruth Edler Järplid och Stefan Halvarsson, med dramatisk begåvning, ett teaterstycke

på jamska. Den sedvanliga frågetävlingen i jamska m.m. vanns i stor stil av språkexperten Maj Reinhammar och geografivirtuosen PG Norman.

Verksamhetsåret avrundades med förjulskaffe å Kaplansgården den 6 december. Ulla Fichtelius höll ett särdeles intressant föredrag – illustrerat även musikaliskt – om det historiska norska Drömkvädet, och förevisade samtidigt minst en dubbelmask egenhändigt tillverkade textila bilder till denna berättelse. Här deltog rekordartat 43 medlemmar.

I vanlig ordning har inför varje arrangement till medlemmarna utsänts Avisen, vilken tillika utgjort kallelse. Medlemsbladets redaktion har bestått av ordföranden och Annika Sundelin.

Årets stipendiat ur Hembygdsfonden, Föreningen Bevara Ångaren Östersund, tilldelades i samband med sitt 25-årsjubileum utmärkelsen den 6 juli vid Arvemuseet i Arvesund. Samtidigt spelade orlstyrarn på video in Olle Hemmingssons trio som till kompanjemang av traktor framförde ”Söta Georgia Brun”. För närvarande har inspelningen åsetts och avlyssnats av omkring 400.000 besökare världen runt på U-tuben på ”väven”.

Gillet för utlåning befintliga bokbestånd har under året utökats genom ett antal donationer. Eva Hjelm har varit biblioteksansvarig.

I enlighet med årsmötets beslut avhölls under hösten för styrelsen och ett antal aktivare medlemmar en middag å restauranten Domtrappkällaren i Upsala, utgörande ett ljösminn och en välbehövlig tankesmedja inför föreningens framtida aktiviteter.

Dagordning för J/H:s Gilles årsmöte 2009

1. Val av ordförande och sekreterare för mötet
2. Val av protokollsjusterare
3. Fråga om kallelse till mötet skett enligt stadgarna
4. Styrelsens verksamhetsberättelse
5. Ekonomisk berättelse
6. Revisionsberättelse
7. Fråga om styrelsens ansvarsfrihet
8. Fråga om disposition av föreningens resultat (ev. fondavsättning m.m.)
9. Val av styrelseledamöter
10. Val av revisoret
11. Val av valnämnd
12. Årsavgift
13. Förslag från styrelsen
14. Förslag från medlemmarna ang. stipendiat

Valberedningens förslag till styrelse i Jämtlands-Härjedalens Gille:

Ando Sundelin	ordf.	omval
Stefan Halvarsson	vice ordf.	omval
Bertil Segerström	sekr.	omval
Kåre Lind	kassör	omval
Eva Hjelm	bibliotekarie	omval
Elisabeth Eriksson	gillevärd	omval
Camilla Lundin	gillevärd	nyval

Valberedningens förslag till revisorer:

Sune Ahlinder	ord.	omval
Karl-Eric Ericson	ord.	omval
Sigurd Wallén	suppl.	omval

Verksamhetsplanering för 2009

Årsmöte på nationaldagen den 12 mars. Lokal: Ångströmlaboratoriet. Astronomiåret beaktas.

Vårmöte i slutet av maj. Lokal: Kaplansgården i Gamla Uppsala. Karl Eric Ericson och Birgitta Fjellström m.fl. berättar om snillen i Sydjamtland.

Hemvändardag den 27 juni i Jamtland, med utgångspunkt från Wången. Rundtur med Ärs'nubussan och

besök på Skärvången, Ede i Åflodal m.fl. ställen. Särskild information och kallelse till medlemmarna utsänds.

Surströmming under senare delen av september. Tävling i jamska m.m. och lotteri med idel högvinster.

Förjulscaffe omkring månadsskiftet november-december.

Förjulskalaset den 6 december 2008

Det finns en mångfald skaldestycken som förlovar sig ett fordomtida dunkel, och om vilkas upphovsmän man vet lite eller intet. Deras verk förmår dock än i dag uppväcka känslor och i hög grad beröra nutida läsare och lyssnare, förmedlande i högsta grad av tiden opåverkade och allmängiltiga budskap.

Ett exempel härpå gav Ulla Fichtelius vid Gillets Förjulscaffe, vilket denna gång tog plats å Kaplansgården i Gamla Upsala. Inför dryga fyrtiotalet församlade medlemmar förevisade hon på uppsatta skärmar inte mindre än 16 egenhändigt framställda textbilder, illustrerande det i Sverige för en bredare allmänhet måhända inte särdeles väl bekanta, men i Norge desto mer kända medeltida Draum-kvädet, innehållande inte mindre än 50 verser. Om detta kväde visste hon även att berätta bl.a. följande.

Det handlar om en dräng, Olav Åsteson, som hade en ovanligt god sömn; han somnade nämligen på julaftonen och vaknade sedan inte förrän på trettondagen. Under sin flerdrygnslånga dvala drömde han att han gjorde en vandring genom dödsriket och upplevde kampen mellan det goda och det onda, där hin onde Gutte Gråskägg (med klara inslag av Oden) strider mot ärkeängeln Mikael.

Drömkvädet, med sitt klassiska inslag om hur syn-

dare bestraffas sina missdåd, är i Norge så välkänt, att det närmast kan betecknas som ett nationalepos. Det har påverkat andra skalders verk, t.ex. har Karlfeldt använt sig av samma tema i sin "Jona i valfiskens buk". Jämförelsen med Dantes Comedia dell'arte är heller inte alltför långsökt.

Om upphovsmannen eller -männen är inget känt. Kvädets ålder är omtvistad, med dateringar allt från 800 - till 1700-talet. En någorlunda allmän mening är dock att det kan hänföras till 1300-talet.

Ulla Fichtelius avslutade sitt särdeles intressanta och högt uppskattade föredrag med att låta Gillet höra ett stycke av en tonsättning av Drömkvädet, där bland instrumenten märktes bl.a. hardangerfela och flöjt som ackompanjemang till den på en något ålderdomlig norska framförda recitationen. Den är kanske inte det lättaste att i alla detaljer förstå vid ett första åhörande. Jag är dock övertygad om att huvuddragen kunde följas av deltagarna med god behållning.

Det kan tilläggas, att efter Förjulskaffet har Ulla Fichtelius den 7 februari i år hållit ett motsvarande föredrag på biblioteket i Storvreta.

Stefan Halvarsson

Mer om Drömkvädet i kommande nummer av Avisen.

Jämtlands-Härjedalens Gille
Skr. Bertil Segerström
Flogstavägen 170
SE-752 72 UPPSALA

Kallelse till årsmöte

**torsdag 12 mars 2008
kl 18.30 i Ångströmlaboratoriet**

**i Beurlingrummet på bottenplanet, ingång huvudentrén vid buss-
hållplatsen, följ skyltar i huset. Gratis parkering efter 18.00.**

**Nisse Bergvall bjuder på ett astronomiskt föredrag:
Den kosmiska planen – vad händer se'n?**

**Jämtländska ostar med tillbehör och vin eller alkoholfritt alternativ
serveras till ett pris av 120 kr/person.**

Till hållplats Polacksbacken går buss 20, 110 och 115.

**Anmälan senast 8 mars till Elisabet Eriksson tfn 018-429616 eller
e-post 018429616@bredband.net**

Hjärtligt välkomna!